

Κεφάλαιο 2ο

Οι πόλοι, ο Ισημερινός, οι παράλληλοι κύκλοι και οι μεσημβρινοί της Γης (σελ. 15 – 17)

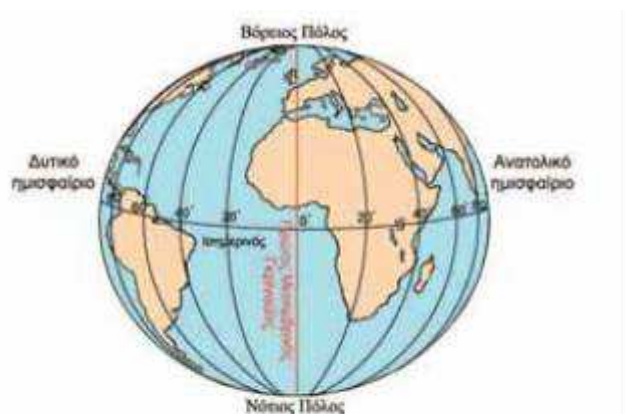
Πόλοι και μεσημβρινοί

Το **βορειότερο άκρο της Γης** είναι ο **Βόρειος Πόλος** και το **νοτιότερο άκρο** της ο **Νότιος Πόλος**.

Παρατηρήστε την υδρόγειο σφαίρα και πείτε τι ενώνει ο νοητός άξονας της Γης και από πού περνά. Βρείτε με βάση τα σημεία του ορίζοντα σε ποιον πόλο είναι πιο κοντά η χώρα μας.

Στην υδρόγειο σφαίρα εντοπίζουμε και **κυκλικές γραμμές που συνδέουν τους δύο πόλους της Γης**. Οι γραμμές αυτές ονομάζονται **μεσημβρινοί**. Ο μεσημβρινός που περνά από το **αστεροσκοπείο του Γκρίνουιτς του Λονδίνου** ορίστηκε ως ο **Πρώτος Μεσημβρινός**. Με βάση τον Πρώτο Μεσημβρινό ορίζουμε στη Γη το **ανατολικό και το δυτικό ημισφαίριο**.

Εικόνα 2.1: Ανατολικό και δυτικό ημισφαίριο της Γης

Ισημερινός και παράλληλοι κύκλοι

Στην υδρόγειο σφαίρα διακρίνονται επίσης **οριζόντιες κυκλικές γραμμές, οι παράλληλοι κύκλοι.** Ο **μεγαλύτερος παράλληλος κύκλος είναι ο Ισημερινός,** μία **φανταστική γραμμή που χωρίζει τη Γη σε δύο ίσα μέρη,** στο **βόρειο και το νότιο ημισφαίριο.**

Εικόνα 2.2: Βόρειο και νότιο ημισφαίριο της Γης

Ας εντοπίσουμε στον παγκόσμιο χάρτη της τάξης μας την Ισπανία, τη Νιγηρία, την Αυστραλία, την Ιαπωνία και τη Βενεζουέλα και ας βρούμε ποιες από αυτές τις χώρες βρίσκονται στο βόρειο και ποιες στο νότιο ημισφαίριο.

Βρείτε στην υδρόγειο σφαίρα τον Ισημερινό. Ταξιδέψτε κατά μήκος του και ονομάστε τις χώρες που θα συναντήσετε.

Εικόνα 2.3α: Ινδονησία

Εικόνα 2.3β: Βόρνεο

Εικόνα 2.3γ: Αμαζόνιος

Εικόνα 2.3δ: Κένυα

Ταξιδέψτε κατά μήκος του Ισημερινού, εντοπίστε τις χώρες των παραπάνω εικόνων και συζητήστε για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που παρατηρείτε στις φωτογραφίες.

Με τη βοήθεια του παγκόσμιου χάρτη ας εντοπίσουμε ποια ήπειρος βρίσκεται ταυτόχρονα στο βόρειο, στο νότιο, στο ανατολικό και στο δυτικό ημισφαίριο.

Βρες στον παγκόσμιο χάρτη της τάξης σου σε ποιο ημισφαίριο ανήκει η Ελλάδα σε σχέση με: α) τον Μεσημβρινό του Γκρίνουιτς, β) τον Ισημερινό.

Εικόνα 2.4: Γκρίνουιτς, Λονδίνο

Γεωγραφικό γλωσσάριο

Ισημερινός: η φανταστική γραμμή που χωρίζει τη Γη σε δύο ημισφαίρια, το βόρειο και το νότιο

Μεσημβρινός: κάθε ημικύκλιο που ενώνει τους δύο πόλους της Γης

Πρώτος Μεσημβρινός: ο μεσημβρινός που χωρίζει τη Γη στο δυτικό και στο ανατολικό ημισφαίριο και περνά από το Γκρίνουιτς του Λονδίνου

Παράλληλος: ονομάζεται κάθε κύκλος παράλληλος προς τον Ισημερινό

Πόλοι: το βορειότερο και το νοτιότερο άκρο της Γης